

Prof. Dr. Ümit Aker'in Anısına (1930-2011)

In Memoriam: Prof. Dr. Ümit Aker (1930-2011)

Dr. Ümit Aker'in vefat haberini, 23 Aralık günü Dr. Murat Tuzcu'nun telefonla haber vermesi sonucu öğrendim. Dr. Tuzcu benim yıllar önce Dr. Ümit Aker'le çalıştığımı bildiği için hem acı haberi vermek, hem de bazı bilgiler edinmek için beni aramıştı.

Dr. Ümit Aker 1930 yılında doğmuş, 1954'de İstanbul Tıp Fakültesini bitirdikten sonra Amerika Birleşik Devletleri'nde St Louis'te kardiyoloji ihtisası yapmış, 1963 yılında da Türkiye'ye dönmüştür. O zamanlar Hacettepe'ye girmek istemiş fakat bazı nedenlerle bu isteği olmayınca İstanbul'a dönmüştür. O yıl Türk Kardiyolojisi için önemli bir yıl idi. Doç. Dr. Siyami Ersek başkanlığında İstanbul Kalp ve Göğüs Cerrahisi Merkezi kurulmuş ve çalışmaya başlamıştı. Hastanenin açılışında İngiltere'den kalp cerrahisi Dr. Wooler ve kardiyolog Dr. Nixon arkadaşları ile beraber gelmişler ve ilk operasyonları gerçekleştirirken Türk doktorlarına da konferanslar vermişlerdi. Konuşmalarını tercüme edecek kişi aranırken Dr. Ümit Aker bu görevi üstlenmiş, onu takiben de hastane de kardiyolog olarak çalışmaya başlamıştır.

Ben, Ege Üniversitesi İç Hastalıklarında 1964 yılında asistanı iken, Ege'de ilk kurulacak kalp kateterizasyonu ve anjiyografi laboratuvarında çalışmak için kürsü başkanı Prof. Dr. Ömer Yiğitbaşı tarafından, aynı dönem asistan arkadaşım Dr. Ahmet Birand ile beraber eğitim için İstanbul Kalp ve Göğüs Cerrahi Merkezine gönderildim. Orada Dr. Ümit Aker'le çalışmak şansına ve şerefine eriştim.

Dr. Ümit Aker o dönemlerde sağ kalp kateterizasyonu, sol kalp kateterizasyonunu (Seldinger, transseptal sol kalp kateterizasyonu) rutin olarak yapan ilk merkezi kurmuştu. İnanılmaz bir tempo ile çalışırdı. Ayrıca fonokardiyografi, apekskardiyografik tetkikler hemen her hastada uygulanırdı. İlk yıllarda sadece salı günleri yapılan açık kalp operasyonlarına girer, cerrahların yanında olur, eğer operasyonda kaybedilen vakalar olmuşa onların otopsisini bizzat yapar, cerrahlarla tartışırdı. Sol-sağ ve

sağ-sol şantların tanısında kullanılan boya dilüsyon eğrileri, askorbik asit veya hidrojen testleri onun uygulamaları ile Türkiye'de ilk kez kullanıldı. Çok sonraları yazdığım üç Oskültasyon kitabında da onun öğretilerinden büyük ölçüde yararlandım. Dr. Birand ile Ege Tıp Fakültesi'ne dönüp kalp kateterizasyonu ve anjiyografi laboratuvarında çalışmalara başlayınca da pek çok konuda yardım isteklerimize koşmuştur. Dr. Ümit Aker bizlerden sonra da İstanbul Kalp ve Göğüs Cerrahisinde yetişmiş kardiyologlardan başka, diğer merkezlerden gelen misafir hekimlerin de yetişmesine neden olmuştur. Prof. Dr. Oral Pektaş, Prof. Dr. Remzi Önder aklıma ilk gelen isimlerdir.

Prof. Dr. Ümit Aker için söylenecek çok şey vardır, burada bir tanesini zikrederek yazıma son vermek istiyorum. 1964 yılında biz orada çalışırken, Cuma sabahları o hafta yapılan kateterizasyon sonuçları tartışılır gereken olguların operasyonuna karar verilen konseyler yapılırdı. Bu konseylere hastane hekimleri tümüyle katılırdı, ayrıca İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi İç hastalıkları (o zamanlar Kardiyoloji kürsüleri yoktu) hocalarından Prof. Dr. Cihat Abaoğlu, yanında doçenti Vahe Aleksanyan, baş asistanları ve asistanları ile katılırdı. İzmir'li olan Cihat hoca bize ilgi gösterir, konuşurdu. Bir gün Ümit Bey'i kastederek, size imreniyorum, keşke benim asistanlığım döneminde benim de yanında çalıştığım böyle bir ağabeyim olsaydı dediğini çok iyi anımsıyorum.

Dr. Ümit Aker'in Türk kardiyolojisine yaptığı katkılar, hiç unutulmayacaktır.

Tanrıdan rahmet, tüm Türk Kardiyoloji camiasına başsağlığı dilerim.

Prof. Dr. İstemi Nalbantgil (Emekli)
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kardiyoloji Anabilim Dalı, İzmir-Türkiye